

ข้อตกลงเกี่ยวกับภาษีศุลกากร

ข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรถือเป็นหัวใจสำคัญของการเจรจาการค้าเสรี การเจรจาลดภาษีสินค้านำเข้าถือเป็นประเด็นหลักของการเจรจาเรื่องการค้าสินค้า (Trade in goods) ของประเทศคู่เจรจาการค้าเสรี ข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรในความตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีระหว่างไทยและสหรัฐ จะเป็นส่วนที่จะทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีการค้ากับสหรัฐ มากที่สุด ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้นำเสนอท่าทีการเจรจาในข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อม และเป็นโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการปรับตัว เพื่อรองรับการเปิดเสรีดังกล่าว

ส่วนแรกของบทนี้ จะนำเสนอภาพรวมการค้าระหว่างไทยและสหรัฐ ส่วนที่สองนำเสนอโครงสร้างภาษีศุลกากรของไทยและสหรัฐ ส่วนที่สามเป็นการเสนอข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรในความตกลงการค้าเสรีของสหรัฐ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการเจรจากับสหรัฐ ส่วนที่สี่เป็นข้อเสนอท่าทีการเจรจาลดภาษีของไทย ที่จะเป็นแนวทางในการเจรจากับสหรัฐ ในเรื่องการเข้าสู่ตลาดของสินค้าเพื่อให้มีการลดภาษีแก่กัน ส่วนสุดท้าย นำเสนอผลกระทบและแนวทางการเจรจาข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรกับสหรัฐ ตลอดจนเสนอแนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้ากับสหรัฐ

2.1 ภาพรวมการค้าระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา

ในหัวข้อนี้จะนำเสนอภาพรวมการค้าระหว่างไทยและสหรัฐ โดยแสดงปริมาณการค้าระหว่างประเทศของไทยและสหรัฐ และส่วนที่สองนำเสนอสินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของไทยและสหรัฐ

2.1.1 ปริมาณการค้าระหว่างประเทศของไทยและสหรัฐอเมริกา

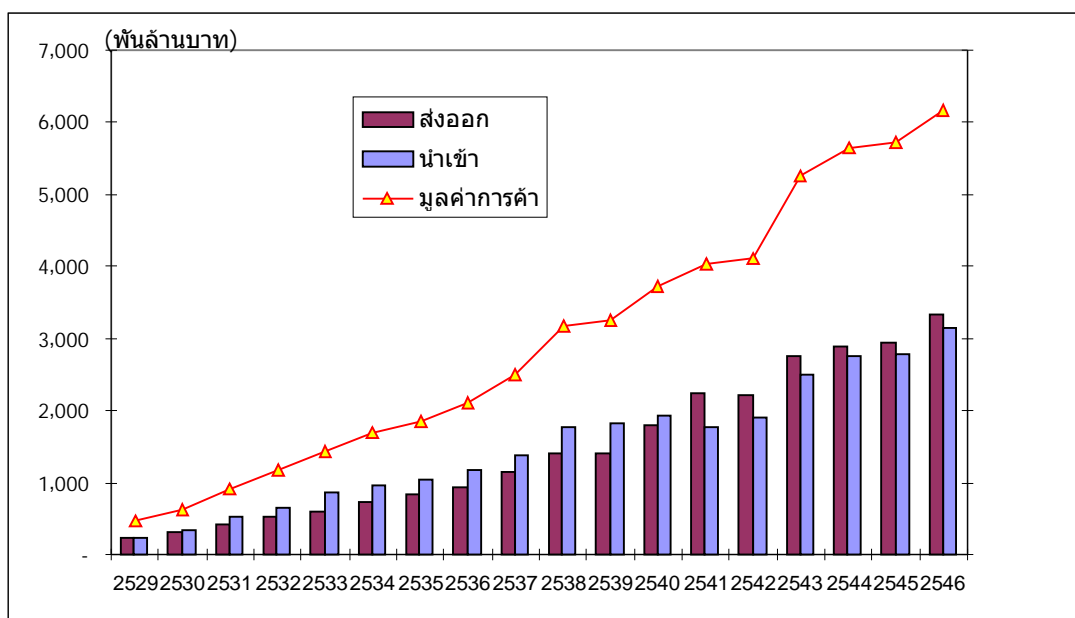
ในช่วงเกือบสองทศวรรษที่ผ่านมา มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นโดยตลอด จาก 474.74 พันล้านบาทในปี 2529 เป็น 6,472.02 พันล้านบาทในปี 2546 ดังแสดงในรูปที่ 2.1 มูลค่าการค้าที่เพิ่มขึ้นมาจากทั้งมูลค่าส่งออกและมูลค่านำเข้า มูลค่าส่งออกเพิ่มจาก 233.38 พันล้านบาทในปี 2529 เป็น 3,333.93 พันล้านบาทในปี 2546 ขณะเดียวกัน มูลค่านำเข้าสินค้าโดยรวมเพิ่มจาก 241.36 พันล้านบาทในปี 2529 เป็น 3,138.10 พันล้านบาทในปี 2546 ตั้งแต่ปี 2529 ไทยขาดดุลการค้ามาโดยตลอดและมีแนวโน้มว่าจะขาดดุลมากขึ้น จนกระทั่งปี 2540 ไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงเกือบเท่าตัว ส่งผลให้สินค้าไทยส่งออกได้มากขึ้น การขาดดุลการค้า

จึงลดลงและเปลี่ยนมาเกินดุลในปี 2541 อย่างไรก็ตามการเกินดุลการค้ามีแนวโน้มลดลงจาก 474.02 พันล้านบาทในปี 2541 เป็น 195.83 พันล้านบาทในปี 2546

สหรัฐฯ เป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการส่งออกสินค้าไทยไปยังสหรัฐฯ มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุดในบรรดาประเทศทั้งหมดที่เจรจาการค้าเสรีแบบทวิภาคีกับไทย (ญี่ปุ่น จีน ออสเตรเลีย อินเดีย นิวซีแลนด์ บาร์เรนและเปรู) มูลค่าการส่งออกในปี 2546 ของไทยไปสหรัฐฯ มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 566.02 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.98 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทย รองลงมาคือ ญี่ปุ่น (ร้อยละ 14.21) จีน (ร้อยละ 7.08) และออสเตรเลีย (ร้อยละ 2.69) ดังแสดงในตารางที่ 2.1

เมื่อพิจารณาประเทศคู่เจรจาการค้าเสรีแบบทวิภาคีของไทยจำนวน 8 ประเทศ พบว่า สัดส่วนการนำเข้าสินค้าของไทยจากประเทศคู่เจรจาเหล่านี้คิดเป็นร้อยละ 45.24 ของมูลค่านำเข้ารวมของไทย สหรัฐฯ เป็นประเทศที่ไทยนำเข้าสินค้ามากเป็นอันดับสองรองจากญี่ปุ่น โดยมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในปี 2546 คิดเป็นร้อยละ 9.45 ขณะที่ไทยนำเข้าจากญี่ปุ่นในสัดส่วนร้อยละ 24.09 ดังแสดงในตารางที่ 2.2

รูปที่ 2.1 ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของไทยปี 2529-2546

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2547.

ตารางที่ 2.1 ตลาดส่งออกของประเทศไทยปี 2546

ประเทศ	มูลค่าการส่งออกปี 2546 (ล้านบาท)			อัตราการขยายตัว (%)				สัดส่วนการส่งออกของ ไทย (%)	
	ส่งออกรวม	20 สินค้าแรก	สัดส่วน 20 สินค้าแรกต่อ ทั้งหมด (%)	2543	2544	2545	2546		
ประเทศคู่เจรจาการค้าวิภาคี									
1	สหรัฐฯ	566,016.6	400,802.5	70.81	23.43	-1.21	-0.93	-2.26	16.98
2	ญี่ปุ่น	473,621.8	264,275.8	55.8	29.92	8.22	-2.92	10.92	14.21
3	จีน	236,160.0	188,505.4	79.82	60.52	12.29	19.96	54.77	7.08
4	ออสเตรเลีย	89,744.1	70,019.6	78.02	30.48	-7.25	16.65	27.44	2.69
5	อินเดีย	26,530.2	19,851.1	74.82	49.70	8.27	-17.19	49.56	0.80
6	นิวซีแลนด์	11,016.4	8,745.2	79.38	19.65	10.81	8.41	25.23	0.33
7	บาหลีเรน	1,679.9	1,159.3	69.01	1.11	27.03	2.52	11.85	0.05
8	เปรู	810.2	732.2	90.37	40.97	5.2	60.14	-16.02	0.02
	รวม 8 ประเทศ	1,405,579.2	954,091.1	67.88					42.16
กลุ่มประเทศอื่น									
	สหภาพยุโรป	488,951.7	333,232.9	68.15	17.51	6.71	-6.02	11.54	14.67
	อาเซียน	687,080.5	436,561.7	63.54	30.43	3.89	4.36	18.03	20.61
	BIMST-EC(7)	63,887.8	43,071.3	67.42	41.89	-3.45	-10.9	30.24	1.92
	โลก	3,333,928.5	1,941,966.4	58.25	25.01	4.21	2.34	12.94	100.00

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2547.

ตารางที่ 2.2 แหล่งนำเข้าของประเทศไทยปี 2546

ประเทศ	มูลค่าการนำเข้าปี 2546 (ล้านบาท)			อัตราการขยายตัว (%)				สัดส่วนการนำเข้าของ ไทย (%)	
	นำเข้ารวม	20 สินค้าแรก	สัดส่วน 20 สินค้าแรกต่อ ทั้งหมด (%)	2543	2544	2545	2546		
ประเทศคู่เจรจาการค้าวิภาคี									
1	สหรัฐฯ	296,535.1	253,629.7	85.53	20.58	8.57	-16.61	11.56	9.45
2	ญี่ปุ่น	755,882.1	704,147.7	93.16	32.52	0.13	3.67	18.27	24.09
3	จีน	251,071.2	219,800.0	87.54	43.46	21.64	28.26	18.59	8.00
4	ออสเตรเลีย	65,578.0	61,635.3	93.99	26.36	28.70	7.13	1.68	2.09
5	อินเดีย	36,384.5	33,944.5	93.29	44.68	20.19	11.43	9.20	1.16
6	นิวซีแลนด์	8,754.0	8,039.5	91.84	16.35	18.89	-13.05	7.77	0.28
7	บาหลีเรน	3,944.6	3,944.1	99.99	15.81	11.19	-4.11	62.08	0.13
8	เปรู	1,523.3	1,518.9	99.71	43.11	15.43	-65.77	9.18	0.05
	รวม 8 ประเทศ	1,419,672.8	1,286,659.7	90.63					45.24
กลุ่มประเทศอื่น									
	สหภาพยุโรป	314,129.2	258,287.5	82.22	13.99	32.76	-9.95	3.36	10.01
	อาเซียน	522,122.2	421,746.9	80.78	37.33	7.39	4.79	11.74	16.64
	BIMST-EC(7)	75,452.4	41,357.5	54.81	59.09	71.61	7.07	2.52	2.40
	โลก	3,138,095.2	2,543,857.0	81.06	30.76	10.47	0.73	13.07	100.00

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2547.

2.1.2 สินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของไทยและสหรัฐอเมริกา

สินค้าส่งออกที่สำคัญของสหรัฐฯ มักเป็นสินค้าที่ใช้ทุนและเทคโนโลยีเป็นหลัก โดยสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของสหรัฐฯ คือ แผงวงจรไฟฟ้า ส่วนประกอบรถยนต์ เครื่องบิน รถยนต์นั่ง เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เครื่องกังหันไอพ่น ส่วนประกอบเครื่องบิน เครื่องใช้ในทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ยารักษาโรค ตามลำดับ สินค้าส่งออกทั้ง 10 รายการนี้มีมูลค่ารวมกันถึง 209.72 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 28.9 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดในปี 2546 ดังแสดงในตารางที่ 2.3

ส่วนของสินค้านำเข้าที่สำคัญของสหรัฐฯ ส่วนใหญ่เป็นสินค้าทุน วัตถุดิบ น้ำมัน และชิ้นส่วนอุปกรณ์ของสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีต่างๆ โดยสินค้านำเข้าหลัก 10 อันดับแรกของสหรัฐฯ คือ น้ำมันดิบ รถยนต์นั่ง เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ น้ำมันสำเร็จรูป ส่วนประกอบรถยนต์ เครื่องส่งวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ก๊าซธรรมชาติ ยารักษาโรค และแผงวงจรไฟฟ้า ตามลำดับ สินค้านำเข้าทั้ง 10 รายการนี้มีมูลค่ารวมกันถึง 442.56 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 35.2 ของมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งหมดในปี 2546 ดังแสดงในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 สินค้าส่งออกและนำเข้าที่สำคัญของสหรัฐอเมริกา ปี 2546

สินค้าส่งออกสำคัญ			สินค้านำเข้าสำคัญ		
พิกัด	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก (ล้าน US\$)	พิกัด	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า (ล้าน US\$)
8542	แผงวงจรไฟฟ้า	41,912.0	2709	น้ำมันดิบ	101,794.7
8708	ส่วนประกอบรถยนต์	28,085.6	8703	รถยนต์นั่ง	114,775.1
8802	เครื่องบิน	25,673.0	8471	คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	51,996.6
8703	รถยนต์นั่ง	22,768.5	2710	น้ำมันสำเร็จรูป	26,680.0
8471	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	21,594.3	8708	ส่วนประกอบรถยนต์	32,347.9
8411	เครื่องกังหันไอพ่น	15,546.8	8525	เครื่องส่งวิทยุ โทรทัศน์	24,958.0
8473	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	18,414.0	8473	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	24,474.0
8803	ส่วนประกอบเครื่องบิน	14,792.7	2711	ก๊าซธรรมชาติ	21,174.3
3004	ยารักษาโรค	9,951.0	3004	ยารักษาโรค	23,079.8
9018	เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์	10,982.2	8542	แผงวงจรไฟฟ้า	21,281.0
	รวม 10 รายการ	209,720.1		รวม 10 รายการ	442,561.4
	รวมทั้งหมด	724,771.0		รวมทั้งหมด	1,257,121.3

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2548.

เมื่อพิจารณาสินค้านำเข้าของสหรัฐฯ จากไทย พบว่าสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าของสหรัฐฯ จากไทยสูงสุด 20 อันดับแรก มีมูลค่ารวมกันเท่ากับ 8.52 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 56.1 ของสินค้าไทยที่ส่งออกไปสหรัฐฯ ทั้งหมด สินค้าเหล่านี้ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

เครื่องประดับอัญมณี เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องรับโทรศัพท์และส่วนประกอบ กุ้งและปูสดแช่เย็น แผลงวงจรไฟฟ้า อาหารทะเลแปรรูป ถุงมือยาง เสื้ออึดแบบสเวตเตอร์หรือเสื้อกั๊ก เฟอร์นิเจอร์และส่วนประกอบ ปลาปรุงแต่ง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ยางธรรมชาติ สุนัขของผู้หญิง เครื่องวิดีโอ หม้อแปลงไฟฟ้า รองเท้าหนัง เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายเด็กเล็ก สายไฟฟ้าและสายเคเบิล และเครื่องรับวิทยุ เป็นต้น ดังแสดงในตารางที่ 2.4

ในตลาดสหรัฐ ประเทศที่น่าจะเป็นคู่แข่งทางการค้ากับไทยในการส่งออกรวม ได้แก่ จีน แคนาดา เม็กซิโก เกาหลีใต้ มาเลเซีย อินเดีย ญี่ปุ่น และบางประเทศในทวีปยุโรป โดยจีนครองส่วนแบ่งตลาดสูงสุดหรืออันดับสองในสินค้าส่งออกสำคัญของไทยหลายชนิด เป็นที่น่าสังเกตว่า ตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปี 2546 การส่งออกสินค้าจากจีนไปยังสหรัฐ มีการขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านส่วนแบ่งตลาดและมูลค่าสินค้า ดังแสดงในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ส่วนแบ่งตลาดของสินค้าไทยที่สำคัญในตลาดสหรัฐอเมริกา ปี 2546

HS	สินค้า	มูลค่า (ล้าน US\$)	ส่วนแบ่งตลาดประเทศคู่ค้า 3 อันดับแรก และไทย
8471	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	1,663.4	จีน (29.4) มาเลเซีย (15.0) เม็กซิโก (11.8) ไทย (3.2)
7113	เครื่องประดับอัญมณี	773.3	อิตาลี (19.0) อินเดีย (18.0) ไทย (12.2)
8528	เครื่องรับโทรทัศน์	660.4	เม็กซิโก (44.2) ญี่ปุ่น (16.2) จีน (12.2) ไทย (5.6)
8517	เครื่องรับโทรศัพท์	624.4	เม็กซิโก (22.5) จีน (21.1) มาเลเซีย (16.5) ไทย (4.9)
0306	กุ้ง ปูสดแช่แข็ง	577.2	แคนาดา (20.3) ไทย (12.5) เวียดนาม (10.2)
8542	แผงวงจรไฟฟ้า	512.6	เกาหลีใต้ (15.6) มาเลเซีย (14.6) ไต้หวัน (13.4) ไทย (2.4)
1605	อาหารทะเลแปรรูป	510.3	ไทย (36.4) จีน (16.0) แคนาดา (13.3)
4015	ถุงมือยาง	395.5	มาเลเซีย (42.5) ไทย (38.0) จีน (7.0)
6110	เสื้ออึดสเวตเตอร์หรือเสื้อกั๊ก	304.6	จีน (11.7) ฮองกง (10.6) เม็กซิโก (6.9) ไทย (2.6)
9403	เฟอร์นิเจอร์และส่วนประกอบ	291.0	จีน (41.3) แคนาดา (23.4) อิตาลี (4.5) ไทย (2.3)
1604	ปลาปรุงแต่ง	259.2	ไทย (30.3) เอกวาดอร์ (17.3) แคนาดา (10.0)
8473	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	260.6	จีน (26.3) ญี่ปุ่น (18.1) สิงคโปร์ (9.6) ไทย (1.1)
4001	ยางธรรมชาติ	258.1	อินโดนีเซีย (56.9) ไทย (24.6) มาเลเซีย (8.7)
6204	สุนัขของผู้หญิง	257.4	จีน (16.2) เม็กซิโก (12.1) ฮองกง (7.1) ไทย (2.3)
8521	เครื่องวิดีโอ	245.2	จีน (60.4) ญี่ปุ่น (8.9) เกาหลีใต้ (7.3) ไทย (5.5)
8504	หม้อแปลงไฟฟ้า	222.1	จีน (27.0) เม็กซิโก (23.6) แคนาดา (7.6) ไทย (3.5)
6403	รองเท้าหนัง	213.8	จีน (62.3) อิตาลี (10.1) บราซิล (9.3) ไทย (2.0)
2008	ผลไม้แปรรูป	158.2	จีน (45.7) ไทย (12.1) อินโดนีเซีย (3.9)
7103	พลอย	164.1	เม็กซิโก (64.0) จีน (10.8) แคนาดา (5.6) ไทย (2.0)
8527	เครื่องรับวิทยุ	168.2	จีน (37.2) เม็กซิโก (26.7) มาเลเซีย (13.1) ไทย (2.7)
	รวม 20 รายการ	8,519.6	
	รวมมูลค่าส่งออกทั้งหมด	15,178.5	

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2547.

ในทางกลับกัน ประเทศที่เป็นคู่แข่งทางการค้าที่สำคัญสำหรับสินค้าที่สหรัฐฯ ส่งออกมายังตลาดไทย คือ ประเทศญี่ปุ่น จากตารางที่ 2.5 จะเห็นได้ว่า สินค้าจากประเทศญี่ปุ่นครองส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดมากถึง 10 รายการจากสินค้าสำคัญทั้งหมดที่แสดง 20 รายการ

ตารางที่ 2.5 ส่วนแบ่งตลาดของสินค้าสหรัฐอเมริกาที่สำคัญในตลาดไทยปี 2546

สินค้า	มูลค่า (ล้าน US\$)	ส่วนแบ่งตลาดประเทศคู่ค้า 3 อันดับแรก และสหรัฐฯ
แผงวงจรไฟฟ้า	1,136.70	ญี่ปุ่น (36.01) สหรัฐฯ (19.38) สิงคโปร์ (9.52)
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	731.3	ญี่ปุ่น (46.83) สหรัฐฯ (9.21) เยอรมนี (9.04)
เคมีภัณฑ์	667.8	ญี่ปุ่น (22.71) สหรัฐฯ (11.98) สิงคโปร์ (11.21)
เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	519.5	จีน (27.20) มาเลเซีย (20.75) สหรัฐฯ (12.29)
เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบินและส่วนประกอบ	426.3	สหรัฐฯ (50.11) ประเทศอื่น (35.13) บราซิล (4.76)
เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	422.7	ญี่ปุ่น (27.48) จีน (17.93) เกาหลีใต้ (9.62) สหรัฐฯ (6.38)
พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	386.2	อาร์เจนตินา (23.49) สหรัฐฯ (20.72) บราซิล (10.14)
เครื่องมือ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทดสอบ	274.7	ญี่ปุ่น (42.98) สหรัฐฯ (20.12) เยอรมนี (6.58)
ตุ๊กตารวมพิเศษ	193.8	ไทย (47.68) สหรัฐฯ (23.41) ไลบีเรีย (6.04)
ด้ายและเส้นใย	192.3	สหรัฐฯ (17.56) จีน (15.62) ออสเตรเลีย (12.79)
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	183	ญี่ปุ่น (43.01) รัสเซีย (8.63) ยูเครน (5.15) สหรัฐฯ (4.31)
เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	168.4	ญี่ปุ่น (38.36) สหรัฐฯ (14.24) จีน (13.03)
ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก	154.8	ญี่ปุ่น (39.33) สหรัฐฯ (9.48) มาเลเซีย (8.10)
เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ	107.5	อิสราเอล (17.49) ออสเตรเลีย (14.26) ฮองกง (9.92) สหรัฐฯ (5.18)
เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ	103.9	สหรัฐฯ (27.68) แคนาดา (20.06) ญี่ปุ่น (15.88)
สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	100.3	ญี่ปุ่น (21.18) สหรัฐฯ (4.28) ออสเตรเลีย (16.52) จีน (7.94)
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	92.5	สหรัฐฯ (17.88) ออสเตรเลีย (8.06) อิตาลี (7.50)
ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	89.5	สหรัฐฯ (13.10) ฝรั่งเศส (11.27) เยอรมนี (9.48)
ลวดและสายเคเบิล	87.2	ฮ่องกง (17.27) สหรัฐฯ (14.77) ญี่ปุ่น (14.44)
ผลิตภัณฑ์โลหะ	77.6	ญี่ปุ่น (46.16) สหรัฐฯ (8.53) จีน (6.62)
รวม 20 รายการ	6,116.00	
รวมมูลค่าส่งออกทั้งหมด	7,092.60	

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2547.

2.2 โครงสร้างอัตราภาษีศุลกากรของไทยและสหรัฐอเมริกา

ในส่วนนี้จะนำเสนอโครงสร้างอัตราภาษีศุลกากรของไทยและสหรัฐอเมริกา รวมทั้งนำเสนอสินค้าที่มีอัตราภาษีสูง (tariff peak) ของไทยและสหรัฐอเมริกา ในส่วนที่สอง

2.2.1 โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของไทยและสหรัฐอเมริกา

ในปี 2546 ประเทศไทยมีพิกัดอัตราศุลกากรจำนวน 5,505 รายการ¹ จำนวนสินค้าร้อยละ 72.1 ได้ผูกพันการลดภาษีไว้ (bound) ภายใต้พันธกรณีขององค์การการค้าโลก (WTO) สำหรับสินค้าไทยที่ยังไม่ได้ผูกพันการลดภาษีไว้ (unbound) ได้แก่ เกลือ เชื้อเพลิง ปุ๋ย เนื้อเยื่อไม้ อุปกรณ์การขนส่ง ผลิตภัณฑ์ยางและเหล็ก อัตราภาษีเฉลี่ยของสินค้าทั้งหมดของไทยที่ผูกพันไว้ (average bound rate) เท่ากับร้อยละ 28.4 สินค้าเกษตรตามนิยามขององค์การการค้าโลก (WTO Agricultural products) มีอัตราภาษีเฉลี่ยที่ผูกพันไว้เท่ากับร้อยละ 35.7 ขณะที่สินค้าที่ไม่ใช่เกษตร (WTO Non-agricultural products) มีอัตราเฉลี่ยที่ผูกพันไว้เท่ากับร้อยละ 26.6 ดังแสดงในตารางที่ 2.6

แม้ว่าประเทศไทยจะผูกพันอัตราภาษีนำเข้าสินค้าไว้ที่ร้อยละ 28.4 แต่อัตราภาษีเฉลี่ยที่เก็บจริง (average applied rate) เท่ากับร้อยละ 14.7 โดยสินค้าเกษตรตามนิยามขององค์การการค้าโลก มีอัตราภาษีเฉลี่ยที่เก็บจริงเท่ากับร้อยละ 25.7 ส่วนสินค้าที่ไม่ใช่เกษตรมีอัตราเฉลี่ยที่เก็บจริงร้อยละ 13.0 นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีสินค้าจำนวนร้อยละ 4.0 ที่ไม่ต้องเสียภาษีเมื่อนำเข้าหรือเป็นสินค้าปลอดภาษี (duty free) ดังแสดงในตารางที่ 2.6

สหรัฐ มีพิกัดอัตราศุลกากรจำนวน 10,485 รายการ² และได้มีการผูกพันการลดภาษีภายใต้องค์การการค้าโลกไว้ทุกรายการ โดยสินค้านำเข้าสหรัฐ ที่ไม่ต้องเสียภาษีมีจำนวนร้อยละ 31.2 ของจำนวนสินค้าทั้งหมด ภาษีนำเข้าเฉลี่ยของสหรัฐ มีอัตราต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับไทย คือมีอัตราเฉลี่ยที่ระดับร้อยละ 5.1 ขณะที่อัตราภาษีเฉลี่ยสินค้าเกษตรตามนิยามองค์การการค้าโลกอยู่ที่ระดับร้อยละ 9.8 ขณะที่สินค้าที่ไม่ใช่เกษตรอยู่ที่ระดับร้อยละ 4.2 ดังแสดงในตารางที่ 2.6

¹ Harmonized system 7 digit level

² Harmonized system 8 digit level

ตารางที่ 2.6 โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของไทยและสหรัฐอเมริกา

รายการ		ไทย	สหรัฐฯ
1	Bound tariff lines (% of all tariff lines)	72.1	100.0
2	Duty free tariff lines (% of all tariff lines)	4.0	31.2
3	Non-ad valorem tariff (% of all tariff lines)	23.0	12.2
4	Tariff quotas ((% of all tariff lines)	1.0	n.a
5	Non-ad valorem tariffs with no AVEs (% of all tariff lines)	22.0	0.0
6	Simple average bound rate	28.4	n.a
	Agricultural products (HS 01-24)	33.1	n.a
	Industrial products (HS 25-97)	27.2	n.a
	WTO Agricultural products	35.7	n.a
	WTO Non-agricultural products	26.6	n.a
	Textiles and clothing	33.6	n.a
7	Simple average applied rate	14.7	5.1
	Agricultural products (HS 01-24)	25.4	n.a
	Industrial products (HS 25-97)	12.9	n.a
	WTO Agricultural products	25.7	9.8
	WTO Non-agricultural products	13.0	4.2
	Textiles and clothing	21.7	n.a

หมายเหตุ: อัตราภาษีนำเข้าของไทยปี 2003 อัตราภาษีนำเข้าสหรัฐฯ ปี 2002
ที่มา: WTO, 2004.

2.2.2 สินค้าที่มีอัตราภาษีสูงของไทย

สินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าสูงของไทย (tariff peak) ได้แก่ สินค้าในกลุ่มอาหารและเกษตรแปรรูปหลายรายการที่ไทยใช้มาตรการปกป้องพิเศษหรือมีการกำหนดโควตานำเข้า เช่น เนื้อโค กระบือ ผักผลไม้บางรายการ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ นมและผลิตภัณฑ์นม น้ำตาลและยาสูบ สินค้าในกลุ่มนี้ที่มีอัตราภาษีนำเข้าสูงที่สุดคือ น้ำตาล ซึ่งมีอัตราภาษีร้อยละ 96 ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมของไทยที่มีอัตราภาษีสูงกระจายอยู่ในอุตสาหกรรมหลัก 3 อุตสาหกรรม ได้แก่ สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม (ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ เคหะสิ่งทอ) ยานยนต์ (รถยนต์ รถจักรยานยนต์) และเครื่องใช้ไฟฟ้า (เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น) นอกจากนี้ยังมีสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นที่มีอัตราภาษีสูง เช่น สารฆ่าแมลงและเครื่องใช้ในครัว ซึ่งมีอัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 30 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 สินค้าที่มีอัตราภาษีสูงของไทย

สินค้า	พิกัดศุลกากร (HS)	อัตราภาษีนำเข้าปี 2003 (%)
เกษตร		
เนื้อโค กระบือ	0201-0202	50
ผักผลไม้	07-08	40-60
เครื่องดื่ม	2208	60
นมและผลิตภัณฑ์นม	0402-0404	30-40
น้ำตาล	1701-1702	96
ยาสูบและผลิตภัณฑ์	2401-2402	60-73.6
อุตสาหกรรม		
ผ้าคลุมไหล่	6117	60
ผ้าพันคอ	6213-6215	60
เคหะสิ่งทอ	5701-5705	30
รถยนต์	8703	80
รถจักรยานยนต์	8711	60
สารฆ่าแมลง	3808	20
เครื่องใช้ในครัว	6910-6913	30
เครื่องปรับอากาศ	8415	30
ตู้เย็น	8418	30

ที่มา: กรมศุลกากร, 2547.

2.2.3 สินค้าที่มีอัตราภาษีสูงของสหรัฐอเมริกา

สหรัฐ มีอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยในอัตราที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับไทย โดยอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยที่เก็บจริงของสหรัฐ เท่ากับร้อยละ 5.1 แต่เมื่อพิจารณาในรายสินค้าพบว่า สินค้าที่มีอัตราภาษีสูงมีหลายรายการและภาษีที่เก็บจากสินค้านำเข้าก็มีอัตราที่สูงมากด้วย สินค้าที่สหรัฐ เก็บภาษีนำเข้าสูงที่สุดได้แก่ ยาสูบและผลิตภัณฑ์ โดยเก็บที่ร้อยละ 350 รองลงมาคือ เนยถั่ว เก็บภาษีอัตรา ร้อยละ 131.8 นอกจากนี้สิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม และรองเท้ากีฬาที่นำเข้าไปสหรัฐ จะถูกเก็บภาษีในอัตราสูงอยู่ระหว่างร้อยละ 18-48 สินค้า เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้เซรามิค และเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารที่นำเข้าสหรัฐ ยังคงมีการเก็บภาษีในอัตราสูงเช่นกัน ดังแสดงในตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 สินค้าที่มีอัตรากำแพงสูงของสหรัฐอเมริกา

สินค้า	พิกัดศุลกากร (HS)	อัตรากำแพงนำเข้าปี 2003 (%)
เกษตร		
ปลาปรุงแต่ง	1604	35
น้ำมันถั่วเหลือง	1507	19.1
ผัก	0709	21.3
ผลไม้	0807	29.8
ผลิตภัณฑ์นม	0403	20
เนยถั่ว	2008	131.8
ยาสูบและผลิตภัณฑ์	2401, 2403	350
อุตสาหกรรม		
กระเป๋าเดินทาง	4202	20
ของที่ทำด้วยวัตถุจักสาน	4602	18
ผ้าฝ้ายที่ทำด้วยฝ้าย	5212	21.4
ผ้าทอแบบมีขน	5801	21
เสื้อผ้าเด็ก	6111	32.8
ชุดสูท	6114	32.7
ถุงมือผ้า	6116	24
รองเท้าทำด้วยยางหรือพลาสติก	6401	37.5
รองเท้าส่วนบนทำด้วยวัตถุทอ	6404	48
เครื่องใช้เซรามิค	6912	30.1
เครื่องแก้วบนโต๊ะอาหาร	7013.10	26
เฟอร์นิเจอร์เครื่องแก้ว	7013.99	38
รถบรรทุก	8704	25
ไม้กวาดพัดพื้น	9603	32

ที่มา: USITC, 2004.

2.3 ข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรในความตกลงการค้าเสรีของสหรัฐอเมริกา

ประเด็นหลักในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างสหรัฐฯ กับประเทศคู่เจรจาที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า คือ การลดภาษีสินค้านำเข้า ความตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีระหว่างสหรัฐฯ กับสิงคโปร์ ระบุเรื่องการลดภาษีสินค้านำเข้าไว้ใหม่บทบัญญัติเรื่องการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) และการเข้าสู่ตลาดของสินค้า (Market access for Goods) และจะมีแนบตารางการลดภาษีไว้ส่วนท้ายของความตกลง

สหรัฐฯ มีรูปแบบการลดภาษีแบบแบ่งสินค้าออกเป็นกลุ่มๆ (Staging category) โดยที่กลุ่มเดียวกันจะมีวิธีการลดภาษีที่เหมือนกัน และใช้ระยะเวลาการลดภาษีลงเหลือศูนย์เท่ากัน ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ-สิงคโปร์มีรูปแบบการลดภาษี 7 รูปแบบ ใช้เวลาในการลดภาษีสินค้านำเข้าทั้งหมด 10 ปี ขณะที่ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ-ซีลีใช้เวลาการลดภาษีเหลือศูนย์นานกว่าคือ 12 ปี มี

รูปแบบการลดภาษี 8 รูปแบบ สามารถสรุปรูปแบบการลดภาษีของสหรัฐฯ กับประเทศคู่ภาคี ได้ดังนี้ (ดูตารางที่ 2.9)

- Staging Category A : ลดภาษีนำเข้าสินค้าระหว่างกันเป็น 0% ทันทีที่ความตกลงการค้าเสรีมีผลบังคับใช้
- Staging Category B : ลดภาษีนำเข้าระหว่างกันเป็น 0% ภายในเวลา 4 ปี ตัวอย่าง สินค้าในกลุ่มนี้ได้แก่ เนื้อสัตว์ เนยแข็ง ปลาซาร์ดีน กระเป๋าถือของผู้หญิง เป็นต้น
- Staging Category C : ลดภาษีนำเข้าระหว่างกันเป็น 0% ภายในเวลา 8 ปี ตัวอย่าง สินค้าในกลุ่มนี้ได้แก่ นมและผลิตภัณฑ์ ัญชีพ อาหารทารก กระเป๋าเดินทาง เป็นต้น
- Staging Category D : ลดภาษีนำเข้าระหว่างกันเป็น 0% ภายในเวลา 10 ปี ตัวอย่าง สินค้าในกลุ่มนี้ได้แก่ เนยแข็ง ผักผลไม้ ทุนากะป๋อง ผลิตภัณฑ์เซรามิค เครื่องพอร์ชเลน เป็นต้น
- Staging Category E (สหรัฐฯ-ชิลี) : ลดภาษีนำเข้าระหว่างกันเป็น 0% ภายในเวลา 12 ปี ตัวอย่าง สินค้าในกลุ่มนี้ได้แก่
- Staging Category E (สหรัฐฯ-สิงคโปร์) : สินค้าที่ภาษีนำเข้าเป็น 0% อยู่แล้ว
- Staging Category F (สหรัฐฯ-ชิลี) : สินค้าที่ภาษีนำเข้าเป็น 0% อยู่แล้ว
- Staging Category G : ในความตกลงสหรัฐฯ-สิงคโปร์จะลดภาษีเป็น 0% ภายใน 10 ปี แต่บางรายการจะลดเป็น 0% ทันทีที่ FTA มีผล ขณะที่ในความตกลงสหรัฐฯ-ชิลีจะมีการลดภาษีอัตราต่างๆ กันและเป็น 0% ภายใน 12 ปี ตัวอย่าง สินค้าในกลุ่มนี้ได้แก่ หอม กระเทียม มะเขือเทศ ผลิตภัณฑ์ถั่ว น้ำผลไม้ เป็นต้น
- Staging Category H : ลดภาษีเป็น 0% ภายในเวลา 10 ขึ้นกับลักษณะของสินค้า

ในความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ-สิงคโปร์ สหรัฐฯ จะลดภาษีนำเข้าสินค้าน้อยละ 78.2 ของจำนวนสินค้าทั้งหมดที่ตกลงกันให้แก่สิงคโปร์ทันทีที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ และจะขยายให้ครอบคลุมสินค้าน้อยละ 92 ภายในเวลา 10 ปี ขณะที่ในความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ-ชิลีจะมีการลดภาษีนำเข้าสินค้าระหว่างกันครอบคลุมสินค้าน้อยละ 85 ของจำนวนสินค้าทั้งหมดที่ตกลงกัน สินค้าที่เหลือจะลดให้เป็น 0% ภายในเวลา 12 ปี และชิลีจะยกเว้นภาษีสินค้าฟุ่มเฟือย (luxury tax) ให้กับสหรัฐฯ ภายในเวลา 4 ปี

ตารางที่ 2.9 รูปแบบการลดภาษีในความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ-สิงคโปร์และความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ-ชิลี

Staging category	สหรัฐฯ-สิงคโปร์	สหรัฐฯ-ชิลี
A	0% ทันทีที่ FTA มีผล	0% ทันทีที่ FTA มีผล
B	ลดเป็น 0% ภายใน 4 ปี	ลดเป็น 0% ภายใน 4 ปี
C	ลดเป็น 0% ภายใน 8 ปี	ลดเป็น 0% ภายใน 8 ปี
D	ลดเป็น 0% ภายใน 10 ปี	ลดเป็น 0% ภายใน 10 ปี
E	ภาษีเป็น 0% อยู่แล้ว	ลดเป็น 0% ภายใน 12 ปี
F	-	ภาษีเป็น 0% อยู่แล้ว
G	ลดเป็น 0% ภายใน 10 ปี แต่บางรายการจะลดเป็น 0% ทันทีที่ FTA มีผล	ภาษีเป็น 0% ภายใน 12 ปี โดยมีรูปแบบการลดภาษีดังนี้ ปีที่ 1-4 คิดอัตราปกติ (base rate) ปีที่ 5-8 ลด 8.3% ของอัตราปกติ ปีที่ 9-12 ลด 16.7% ของอัตราปกติ
H	ลดเป็น 0% ภายใน 10 ปี แต่มีรูปแบบขึ้นกับลักษณะของสินค้า	ภาษีเป็น 0% ภายใน 10 ปี โดยมีรูปแบบการลดภาษีดังนี้ ปีที่ 1-2 คิดอัตราปกติ (base rate) ปีที่ 3-10 ลดอัตราเท่ากันทุกปี

หมายเหตุ: ความตกลงสหรัฐฯ-สิงคโปร์ไม่มี Staging category F

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย

สินค้าอ่อนไหวของสหรัฐฯ ที่มีการเจรจากับประเทศคู่ภาคีส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีอัตราภาษีสูง (tariff peak) โดยสินค้าอ่อนไหวที่ระบุในความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ-สิงคโปร์ สหรัฐฯ-ชิลีและสหรัฐฯ-ออสเตรเลีย มีจำนวนประมาณ 291 รายการปรากฏอยู่ทั้งกลุ่มสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม โดยผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารที่สหรัฐฯ ยื่นข้อเสนอให้เป็นสินค้าอ่อนไหว เช่น น้ำตาล ผลิตภัณฑ์นม เนย เนยแข็งและถั่วลิสง นอกจากนี้ยังมีทุ่นำกระป๋อง อาหารทะเลกระป๋อง ผลไม้กระป๋องด้วย ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมที่สหรัฐฯ เสนอให้เป็นสินค้าอ่อนไหวได้แก่ สินค้าในหมวดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มหลายรายการ รองเท้ากีฬาประเภทต่างๆ เครื่องเซรามิคเคลือบ เครื่องพอร์ซเลน เครื่องประดับเงิน รถบรรทุกขนาดเล็ก (รถกระบะ) นาฬิกาข้อมือ เป็นต้น ดังแสดงในตารางที่ 2.10

ตารางที่ 2.10 รายการสินค้าอ่อนไหวของสหรัฐอเมริกา

กลุ่มสินค้า	รายการสินค้า
เกษตรและอาหาร	ผลไม้สดแช่เย็น ปลาทุ่นำกระป๋องและอาหารทะเลกระป๋อง สับปะรดกระป๋อง ผลไม้กระป๋อง น้ำสับปะรดกระป๋อง น้ำตาล นมและผลิตภัณฑ์นม เนย เนยแข็ง ถั่วลิสง
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	Copper phthalocyanine Polycarbonates in primary forms
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มหลายรายการ
รองเท้า	รองเท้ากีฬาประเภทต่างๆ
เซรามิกและเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร	เครื่องเซรามิกเคลือบ เครื่องพอร์ซเลน
อัญมณีและเครื่องประดับ	เครื่องประดับเงิน อัญมณีเทียม
ยานยนต์และชิ้นส่วน	รถบรรทุกขนาดเล็ก (รถกระบะ)
นาฬิกาและส่วนประกอบ	นาฬิกาข้อมือ
ผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด	สีเทียน ดินสอสี อุปกรณ์ใช้กับเส้นผม ไฟฉาย ดอกไม้และผลไม้ประดิษฐ์

หมายเหตุ: เป็นตัวอย่างรายการสินค้าอ่อนไหวที่รวบรวมจากความตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ กับประเทศคู่ภาคี ได้แก่ สิงคโปร์
ชิลีและออสเตรเลีย

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2547.

2.4 ข้อเสนอทำที่การเจรจาลดภาษีศุลกากรของไทย

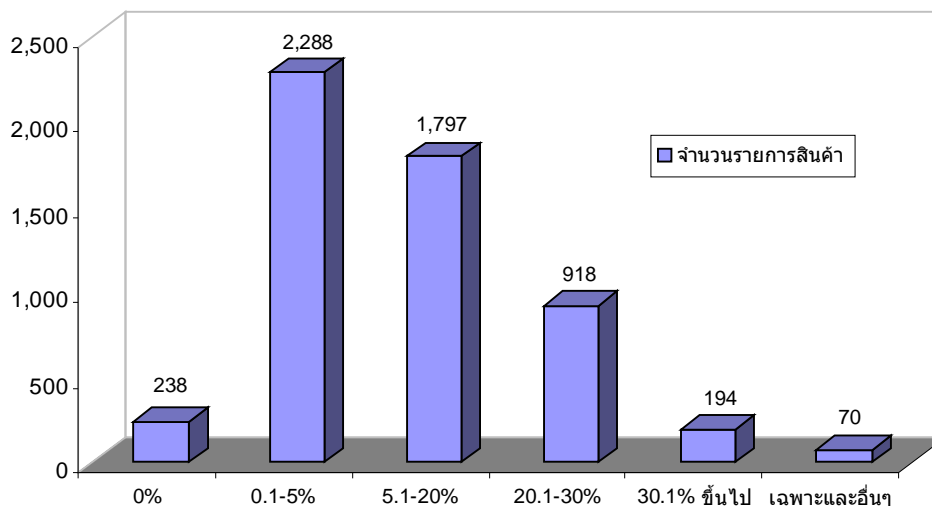
ข้อเสนอทำที่การเจรจาลดภาษีศุลกากรของไทยกับประเทศสหรัฐฯ ภายใต้การเจรจาการค้าเสรี คณะผู้วิจัยได้รวบรวมทำที่ต่างๆ ของกลุ่มอุตสาหกรรมและตัวแทนกลุ่มสินค้าภาคเอกชนไทยที่ปรากฏในเอกสารของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ³ โดยนำเสนอรูปแบบการลดภาษีสินค้าของไทยทั้งโดยรวมในส่วนแรกและทำที่การลดภาษีเป็นรายสินค้าจะนำเสนอในส่วนที่สอง

³ www.thaifta.com

2.4.1 รูปแบบการลดภาษีศุลกากรของไทย

อัตราภาษีศุลกากรของไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 5,505 รายการ ซึ่งส่วนใหญ่จำนวน 2,288 รายการ (คิดเป็นร้อยละ 41.6 ของสินค้าทั้งหมด) จะเก็บอยู่ที่อัตราร้อยละ 0.1-5 รองลงมาจะเก็บที่อัตราร้อยละ 5.1-20 จำนวน 1,797 รายการ (ร้อยละ 32.6) ขณะที่สินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าเป็นศูนย์แล้วมีจำนวน 238 รายการคิดเป็นเพียงร้อยละ 4.3 ของจำนวนสินค้าทั้งหมด ดังแสดงในรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 โครงสร้างพิกัดอัตราศุลกากรของไทย

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

การเจรจาการค้าเสรีกับสหรัฐฯ เรื่องการเข้าสู่ตลาดของสินค้า (Market access for goods) ทั้งไทยและสหรัฐฯ จะต้องภาษีนำเข้าสินค้าระหว่างกัน โดยรูปแบบการลดภาษีของไทยจะแบ่งสินค้าออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ สินค้าทั่วไป (normal list) และสินค้าอ่อนไหว (sensitive list) ซึ่งสินค้าทั่วไปจะมีระยะเวลาในการลดภาษี 0-5 ปี ส่วนสินค้าอ่อนไหวจะมีระยะเวลาในการลดภาษี 6-20 ขึ้นอยู่กับความอ่อนไหวของสินค้าแต่ละชนิด โดยสินค้าอ่อนไหวของไทยส่วนใหญ่จะอยู่ในรายการสินค้าที่มีโควตาและเป็นสินค้าเกษตรที่มีมาตรการปกป้องพิเศษ ได้แก่ มันฝรั่งสดและแช่แข็ง มันฝรั่งแปรรูป เมล็ดกาแฟ กาแฟสำเร็จรูป ชา ข้าวโพด น้ำตาล นมพร้อมดื่ม นมผงขาดมันเนย เนื้อสัตว์ส่วนต่างๆ ของสัตว์ น้ำผึ้ง ขณะที่สินค้าที่มีอัตราภาษีเป็นศูนย์อยู่แล้วให้คงต่อไป

การหารือเบื้องต้นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยเรื่องการลดภาษีสินค้านำเข้าแก่สหรัฐฯ เห็นว่า สินค้าที่มีอัตราภาษี 0% อยู่แล้วให้คงต่อไปมีจำนวน 238 รายการ สินค้าที่พร้อมลดภาษีระหว่างกันเมื่อความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ มีผลบังคับใช้มีจำนวน 3,146 รายการ และสามารถลดภาษีให้เหลือศูนย์ภายในเวลา 5 ปีกับสินค้าจำนวน 1,946 รายการ ขณะที่ไทยเสนอให้มีสินค้าอ่อนไหวจำนวน 161 รายการที่จะมีระยะเวลาในการลดภาษีนำเข้ายาวนานกว่าสินค้ากลุ่มอื่น ดังแสดงในตารางที่ 2.11

ตารางที่ 2.11 รูปแบบการลดภาษีของไทย

กลุ่มสินค้า	วิธีการลดภาษี	จำนวนรายการสินค้า
ภาษีเป็น 0% อยู่แล้ว	ให้คงภาษี 0% ต่อไป	238
Unilateral, Reciprocal	พร้อมลดเป็น 0% เมื่อ FTA มีผล	3,146
Normal	ภาษีเป็น 0% ภายใน 5 ปี	1,946
Sensitive	ภาษีเป็น 0% ภายใน 6-20 ปี	161

หมายเหตุ: Unilateral คือกลุ่มสินค้าที่สามารถลดภาษีให้ประเทศคู่ค้าแบบลดให้ฝ่ายเดียว

Reciprocal คือกลุ่มสินค้าที่สามารถลดภาษีให้ประเทศคู่ค้าแบบต่างตอบแทน (ลดทั้งสองฝ่าย)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2547.

2.4.2 ทำที่การลดภาษีรายสินค้าของไทย

ทำที่การลดภาษีรายสินค้าของไทย จากเอกสารของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ⁴ พบว่า สินค้าส่วนใหญ่จะสามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ในปี 2549 ซึ่งหมายความว่า ถ้าความตกลงการค้าเสรี ไทย-สหรัฐฯ สามารถเจรจาสำเร็จและบังคับใช้ในปี 2549 สินค้าไทยส่วนใหญ่จะสามารถลดภาษีเป็น 0% ให้แก่สหรัฐฯ ได้ทันที สินค้าที่เหลือจะทยอยลดลงเป็น 0% ได้ภายในปี 2553 ทำที่การลดภาษีรายสินค้า สามารถสรุปตามตารางที่ 2.12 ได้ดังนี้

- **ข้าวและผลิตภัณฑ์** ภาษีนำเข้าข้าวและผลิตภัณฑ์ที่ไทยเก็บเท่ากับร้อยละ 30 ขณะที่สหรัฐฯ มีการเก็บในอัตราที่หลากหลาย แต่จากจุดยืนของไทยสามารถลดภาษีสินค้ากลุ่มนี้เป็น 0% ได้ในปี 2549 ยกเว้นแป้งแผ่น (พิกัด 1905.90) ที่สามารถลดเป็น 0% ได้ในปี 2553
- **เนื้อโค กระบือ** โคอกระบือมีชีวิต (พิกัด 0102) ของไทยเก็บภาษีนำเข้าที่ร้อยละ 0-5 และสามารถลดภาษีได้ทันทีที่ความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ มีผลบังคับใช้ ส่วนเนื้อโคกระบือสดแช่เย็น แช่แข็ง (0201-0202) และส่วนต่างๆ ของโคกระบือ (พิกัด 0206) ที่มีอัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 50 และ 30 ตามลำดับ สามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ในปี 2553 ขณะที่เนื้อโคแปรรูป สามารถลดภาษีได้ในปี 2549
- **นมและผลิตภัณฑ์** สินค้านมและผลิตภัณฑ์นมเป็นสินค้าอ่อนไหวของไทยและมีมาตรการปกป้องพิเศษ ไทยเก็บภาษีสินค้านำเข้าทางนม (พิกัด 0404) และเนยแข็ง (พิกัด 0406) ที่ระดับร้อยละ 30 ส่วนนมผงขาดมันเนย (พิกัด 0402.10) ไทยเก็บภาษีสินค้านำเข้าที่ร้อยละ 5 สินค้านมและผลิตภัณฑ์นมทั้งสามรายการของไทยจะสามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ในปี 2553 ส่วนที่เหลือจะทยอยลดลงภายในระยะเวลา 20 ปี

⁴ เอกสารทำที่การลดภาษีของไทยใน FTA เป็นรายสินค้า (www.thaifta.com)

- **หินอ่อน หินแกรนิต** ไทยเก็บภาษีนำเข้าสินค้ากลุ่มนี้หลายอัตรา โดยผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยหิน (พิกัด 6802) มีอัตราร้อยละ 30 ซึ่งสินค้ากลุ่มนี้ไทยสามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ภายในปี 2553
- **เคมีภัณฑ์** ไทยเก็บภาษีนำเข้าสินค้าเคมีภัณฑ์ในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 0-20 ซึ่งสินค้าในกลุ่มส่วนใหญ่จะสามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นไป ยกเว้น สารฆ่าแมลง (พิกัด 3808) ที่ไทยสามารถลดภาษีนำเข้าเป็น 0% แก่สหรัฐฯ ได้ในปี 2549
- **ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์** ไทยพร้อมลดภาษีเป็น 0% ทันทีแก่สหรัฐฯ ในสินค้าไม้ และไม้แปรรูป (พิกัด 4401-4407) และเครื่องใช้ทำด้วยไม้ (พิกัด 4419) ขณะที่แผ่นไม้ (พิกัด 4408-4409) และไฟเบอร์บอร์ดทำด้วยไม้ (พิกัด 4411) ที่ไทยเก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 12.5 จะลดภาษีแก่สหรัฐฯ ในปี 2553
- **เส้นไหมและผลิตภัณฑ์ไหม** ไทยจะลดภาษีเป็น 0% แก่ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ผ้าไหมเส้นไหมและด้ายไหมแก่สหรัฐฯ ภายในปี 2549 ยกเว้น ไหมดิบ (พิกัด 5002) ที่ไทยจะทยอยลดภาษีนำเข้าจนเป็น 0% หลังปี 2553
- **สิ่งทอ** สหรัฐฯ จำกัดโควตานำเข้าสินค้าสิ่งทอของไทยจำนวน 22 รายการ แต่ได้มีการทยอยยกเลิกโควตาภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิ่งทอขององค์การการค้าโลก (ATC) ซึ่งสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของไทยทั้งหมดจะสามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ในปี 2549
- **เซรามิค** ไทยเก็บภาษีนำเข้ากระเบื้องปูพื้น (พิกัด 6901-6904) และผลิตภัณฑ์เซรามิคอื่นๆ (พิกัด 6909) ในอัตราร้อยละ 5-10 ขณะที่เครื่องสุขภัณฑ์ของชำระและเครื่องประดับเซรามิคและเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารที่ทำด้วยเซรามิคของไทยเก็บภาษีนำเข้าที่ร้อยละ 30 จากการเสนอทำที่การลดภาษีของภาคเอกชนไทยพบว่า สินค้ากระเบื้องปูพื้นและผลิตภัณฑ์เซรามิคอื่นๆ สามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ในปี 2549 ขณะที่อีกสามรายการที่เหลือยังไม่มีการเสนอจุดยืนว่าจะลดภาษีอย่างไร
- **แก้วและกระจก** ไทยจะลดภาษีนำเข้าเป็น 0% ในสินค้าแก้วและกระจกหลายรายการแก่สหรัฐฯ ได้ตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นไป ยกเว้น เศษแก้ว (พิกัด 7001) ที่ไทยจะลดภาษีเป็น 0% ได้ทันที
- **เครื่องใช้ไฟฟ้า** ไทยเก็บภาษีนำเข้าเครื่องใช้ไฟฟ้าในช่วงอัตราร้อยละ 15-30 สินค้าส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้สามารถลดภาษีนำเข้าได้ในปี 2549 ยกเว้น เครื่องปรับอากาศ (พิกัด 8415) วีดีโอ (พิกัด 8521) และเครื่องรับวิทยุ (พิกัด 8527) ที่จะลดภาษีเป็น 0% ในปี 2553

- ยานยนต์และชิ้นส่วน ภาษีนำเข้ายานยนต์และชิ้นส่วนของไทยมีอัตราที่สูง โดยเฉพาะรถยนต์นั่งส่วนบุคคล (พิกัด 8703) เก็บที่อัตราร้อยละ 80 ไทยจะลดภาษีนำเข้าสินค้าทั้งหมดในกลุ่มภายในปี 2553 ยกเว้น ชิ้นส่วนรถยนต์ (พิกัด 8708) ที่จะลดในปี 2549 อย่างไรก็ตาม ในการเจรจาการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ สินค้ากลุ่มยานยนต์และชิ้นส่วนในหมวด 84 และ 87 ต้องการให้มีการลดภาษีนำเข้าระหว่างกันทั้งสองฝ่ายโดยไม่มี การเจรจาแลกเปลี่ยนในรายพิกัดสินค้า

ตารางที่ 2.12 ทำที่การลดภาษีรายสินค้าของไทย

กลุ่มสินค้า	พิกัด	อัตราภาษีนำเข้า ของไทย ^d	ทำที่การลดภาษีของไทย ใน FTA ไทย-สหรัฐฯ
1. ข้าวและผลิตภัณฑ์			
ข้าว	1006	2.75 บาท/กก.	ลดเป็น 0% ในปี 2549
แป้งข้าว	1102.30	30%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
เส้นก๋วยเตี๋ยว	1902.19	30%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
ขนมปังกรอบ	1905.10	30%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
แป้งแผ่น	1905.90	30%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
2. เนื้อโคและกระบือ			
โคกระบือมีชีวิต	0102	0, 5%	ลดเป็น 0% ทันที
เนื้อโคกระบือสดแช่เย็น	0201	50%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
เนื้อโคกระบือสดแช่แข็ง	0202	50%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
ส่วนต่างๆ ของโคกระบือ	0206	30%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
เนื้อโคแปรรูป	1602.50	30%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
3. นมและผลิตภัณฑ์			
นมผงขาดมันเนย	0402.10	5%	ลดเป็น 0% หลังปี 2553
หางนม	0404	5, 30%	ลดเป็น 0% หลังปี 2553
เนยแข็ง	0406	30%	ลดเป็น 0% หลังปี 2553
4. หินอ่อน หินแกรนิต			
หินอ่อน	2515	8.75%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
หินแกรนิต	2516	8.75, 12.5, 20%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยหิน	6802	10, 30%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
5. เคมีภัณฑ์			
เคมีอินทรีย์	2801-2851	0, 5%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
เคมีอนินทรีย์	2901-2942	0, 5%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
ปุ๋ย	3101-3105	0, 5%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
สีทา วาร์นิชและสีอื่นๆ	3208-3215	5, 10, 20%	ลดเป็น 0% หลังปี 2553
สารฟอกย้อม	3201-3207	0, 5%	ลดเป็น 0% หลังปี 2553
เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด	3801-3825	0-20%	ลดเป็น 0% ในปี 2553
สารฆ่าแมลง	3808	20%	ลดเป็น 0% ในปี 2549

กลุ่มสินค้า	พิกัด	อัตราภาษีนำเข้า ของไทย ^d	ทำการลดภาษีของไทย ใน FTA ไทย-สหรัฐฯ
6. ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ ไม้และไม้แปรรูป แผ่นไม้ ไฟเบอร์บอร์ดทำด้วยไม้ เครื่องใช้ทำด้วยไม้	4401-4407 4408-4409 4411 4419	1, 5% 12.5% 12.5% 30%	ลดเป็น 0% ทันที ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ทันที
7. เส้นไหมและผลิตภัณฑ์ไหม เส้นไหมดิบ เส้นไหม ด้ายไหม ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม	5002 5003-5006 5007 6206.10, 6213.10, 6214.10, 6215.10	10% 5% 17.5% 60%	ลดเป็น 0% หลังปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549
8. สิ่งทอ ผ้าฝ้าย	5111-5113 5208-5212 5310-5311 5407-5408 5512-5516 6001-6006	7.5-17.5%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
ด้ายและด้ายใยประดิษฐ์	5204-5207 5401-5403 5508-5511 5701-5705	5%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
เคหะสิ่งทอ	5904-5905 6301-6304 5404-5405	12.5, 30%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
เส้นใยประดิษฐ์	5501-5507 5804	1, 5%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ	6117 6214-6215	5-60%	ลดเป็น 0% ในปี 2549
ผ้าปัก ผ้าลูกไม้ ตาข่ายจับปลา ผ้าแบบสำหรับตัดเสื้อ	5804 5810 5608 6307	12.5% 15% 15% 5-30%	ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549

กลุ่มสินค้า	พิกัด	อัตรารภาษีนำเข้า ของไทย ^d	ท่าที่การลดภาษีของไทย ใน FTA ไทย-สหรัฐฯ
9. เซรามิก กระเบื้องปูพื้น ผลิตภัณฑ์เซรามิกอื่นๆ	6901-6904 6909	10% 5, 10%	ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549
10. แก้วและกระจก เศษแก้ว กระจกลอยลาย บรรจุภัณฑ์แก้ว เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร	7001 7003 7010 7013	5, 17.5% 5, 17.5% 30, 35% 30, 35%	ลดเป็น 0% ทันที ลดเป็น 0% หลังปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2553
11. เครื่องใช้ไฟฟ้า คอมเพรสเซอร์ เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น วีดีโอ เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์สี แผงสวิตช์ หลอดภาพสี	8414.30 8415 8418 8521 8527 8528 8537 8540.11	15% 30% 30% 20% 20% 20% 15% ยกเว้นอากร	ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2549
12. ยานยนต์และชิ้นส่วน ^b รถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถบรรทุก รถกระบะ รถจักรยานยนต์ ชิ้นส่วนรถยนต์ ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์	8703 8704 8711 8708 8714	10, 60, 80% 40, 60% 60% 30, 35, 42% 10, 30, 40%	ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2553 ลดเป็น 0% ในปี 2549 ลดเป็น 0% ในปี 2553

หมายเหตุ: d. อัตรารภาษีนำเข้าของไทยเป็นอัตรา MFN, b. สินค้าหมวดยานยนต์และชิ้นส่วน (ตอนที่ 84 และ 87) ในความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ ภาคเอกชนต้องการให้การลดภาษีเป็นแบบต่างตอบแทน (ลดทั้งสองฝ่าย) ทั้งหมดลดสินค้า ไม่ใช่เป็นการลดภาษีรายสินค้า อย่างไรก็ตาม ท่าที่ที่แสดงในตารางเป็นท่าที่เบื้องต้นกรณีที่ไม่สามารถเจรจาให้มีการลดต่างตอบแทนสินค้าทั้งหมด

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2547 และรวบรวมโดยคณะผู้วิจัย

จากท่าที่การลดภาษีรายสินค้านี้ดังกล่าว ส่วนใหญ่สามารถลดภาษีแก่สหรัฐฯ ได้ภายในปี 2553 ส่วนที่เหลือจะเป็นสินค้าที่ไทยเสนอเป็นสินค้าอ่อนไหว ซึ่งจะมีระยะเวลาในการลดภาษี 6-20 ปี ขึ้นกับชนิดสินค้าและขึ้นกับผลของการเจรจา การที่ไทยทำความตกลงการค้าเสรีกับสหรัฐฯ นั้น ข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรน่าเป็นผลดีต่อไทยมากที่สุดในการขยายตลาดส่งออกสินค้าในประเทศสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม การลดภาษีสินค้าทั้งสองฝ่ายจะส่งผลให้สินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ มาไทยมีมากขึ้นด้วย

2.5 ผลกระทบและแนวทางการเจรจาข้อตกลงด้านภาษีศุลกากร

ข้อตกลงด้านภาษีศุลกากรเป็นส่วนที่ประเทศไทยจะได้ประโยชน์จากการเปิดเสรีการค้ากับสหรัฐฯ มากที่สุด เนื่องจากเมื่อมีการลดภาษีสินค้าระหว่างกันแล้วสินค้าไทยจะสามารถส่งไปขายในสหรัฐฯ ได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม สินค้าที่มีอัตราภาษีสูง (tariff peak) และสินค้าที่สหรัฐฯ เสนอเป็นสินค้าอ่อนไหวจะมีระยะเวลาในการลดภาษีที่นานกว่าสินค้าทั่วไป สินค้าส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ น่าจะลดภาษีได้ทันทีที่ความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ มีผลบังคับใช้ ทั้งนี้เนื่องจากสหรัฐฯ มีอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยสินค้าอยู่ในระดับต่ำกว่าไทยมาก

สินค้าไทยที่จะได้รับประโยชน์มากจากการทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ ได้แก่ สินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าสหรัฐฯ ระดับสูงและมีการเจรจาให้สามารถลดภาษีได้ทันทีที่ความตกลงการค้าเสรีมีผลบังคับใช้ สินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าสหรัฐฯ สูงที่จะได้รับจากการเปิดเสรีการค้าได้แก่

- ปลาปรุงแต่ง
- น้ำมันถั่วเหลือง
- ผัก
- ผลไม้
- ผลิตภัณฑ์นม
- เนยถั่ว
- ยาสูบและผลิตภัณฑ์
- กระเป๋าเดินทาง
- ของที่ทำด้วยวัตถุจักสาน
- ผ้าฝ้ายที่ทำด้วยฝ้าย
- ผ้าทอแบบมีขน
- เสื้อผ้าเด็ก
- ชุดสูท
- ถุงมือผ้า
- รองเท้าทำด้วยยางหรือพลาสติก
- รองเท้าส่วนบนทำด้วยวัตถุทอ
- เครื่องใช้เซรามิค
- เครื่องแก้วบนโต๊ะอาหาร
- เฟอร์นิเจอร์เครื่องแก้ว
- รถบรรทุก

ในทางกลับกัน สินค้าสหรัฐฯ จะเข้ามาในไทยมากขึ้นจากการลดภาษีนำเข้าของไทย การที่สินค้าบางรายการของไทยถูกเสนอเป็นสินค้าอ่อนไหวเนื่องจากเป็นสินค้าที่ต้องการการปกป้องสินค้า

ภายในประเทศโดยใช้กำแพงภาษี การลดอุปสรรคทางด้านภาษีศุลกากรจากการเจรจาการค้าเสรี ไทย-สหรัฐฯ จะทำให้สินค้าจากสหรัฐฯ เข้าแข่งขันในตลาดภายในประเทศไทยมากขึ้น สินค้าที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดได้แก่ สินค้าที่ไทยมีการเก็บภาษีนำเข้าในอัตราสูงนั่นเอง ซึ่งได้แก่

- เนื้อโค กระบือ
- ผักผลไม้
- เครื่องดื่ม
- นมและผลิตภัณฑ์นม
- น้ำตาล
- ยาสูบและผลิตภัณฑ์
- ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ
- เคหะสิ่งทอ
- รถยนต์
- รถจักรยานยนต์
- สารฆ่าแมลง
- เครื่องใช้ในครัว
- เครื่องปรับอากาศ
- ตู้เย็น

ดังนั้น การเจรจาการค้าเสรีกับสหรัฐฯ ในข้อตกลงด้านภาษีศุลกากร ควรมุ่งเน้นการเจรจาลดภาษีสินค้าที่มีอัตราภาษีสูงประกอบการมุ่งเจรจาเพื่อลดการใช้มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-tariff measures) เนื่องจากสินค้าทั่วไปจะมีระยะเวลาการลดภาษีที่สั้นกว่าสินค้าที่มีอัตราภาษีสูงและสินค้าอ่อนไหว ซึ่งสินค้าที่มีอัตราภาษีสูงของสหรัฐฯ จะครอบคลุมในกลุ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหาร สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และกลุ่มยานยนต์เป็นหลัก การเจรจาให้สหรัฐฯ ลดภาษีสินค้าเหล่านี้จะเป็นผลดีต่อไทย

การลดภาษีสินค้านี้ระหว่างกันของไทยและสหรัฐฯ จะส่งทั้งผลดีและผลเสียต่อสินค้าของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย เนื่องจากสินค้าที่สหรัฐฯ ลดภาษีให้ไทยจะส่งออกได้มากขึ้น ขณะเดียวกันสินค้าที่ไทยลดภาษีแก่สหรัฐฯ จะเข้ามาในประเทศไทย ดังนั้นเพื่อเป็นโอกาสของผู้ประกอบการ SMES ไทย คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้า SMES ไทย โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

- ภาครัฐควรเสริมสร้างปัจจัยและพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการแข่งขันแก่ SMES ไทย เช่น ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในการผลิตแก่ SMES เพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบการ

- สถาบันและองค์กรเฉพาะควรส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงของผู้ประกอบการ SMEs โดยพยายามเป็นตัวกลางส่งเสริมกิจกรรมร่วมกันของผู้ประกอบการ เช่น การจัดซื้อจัดหา วัสดุดิบ การรวบรวมข้อมูลหรือการทำตลาดร่วม เป็นต้น
- ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการผลิต บริหารจัดการ จัดซื้อ ส่งมอบ สินค้าและกระจายสินค้าของผู้ประกอบการ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีการผลิตและการถ่ายโอนเทคโนโลยีการผลิตจากต่างประเทศ
- ส่งเสริมและพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้ากับสหรัฐฯ โดยการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์การทำ ความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ ตลอดจนความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับ ประเทศคู่ค้าอื่น